

Järjestelmän alasajon suunnittelu

Kullström Satu
13.3.2016

Sisältö

Yleistä alasajon suunnittelusta

Case Fennia

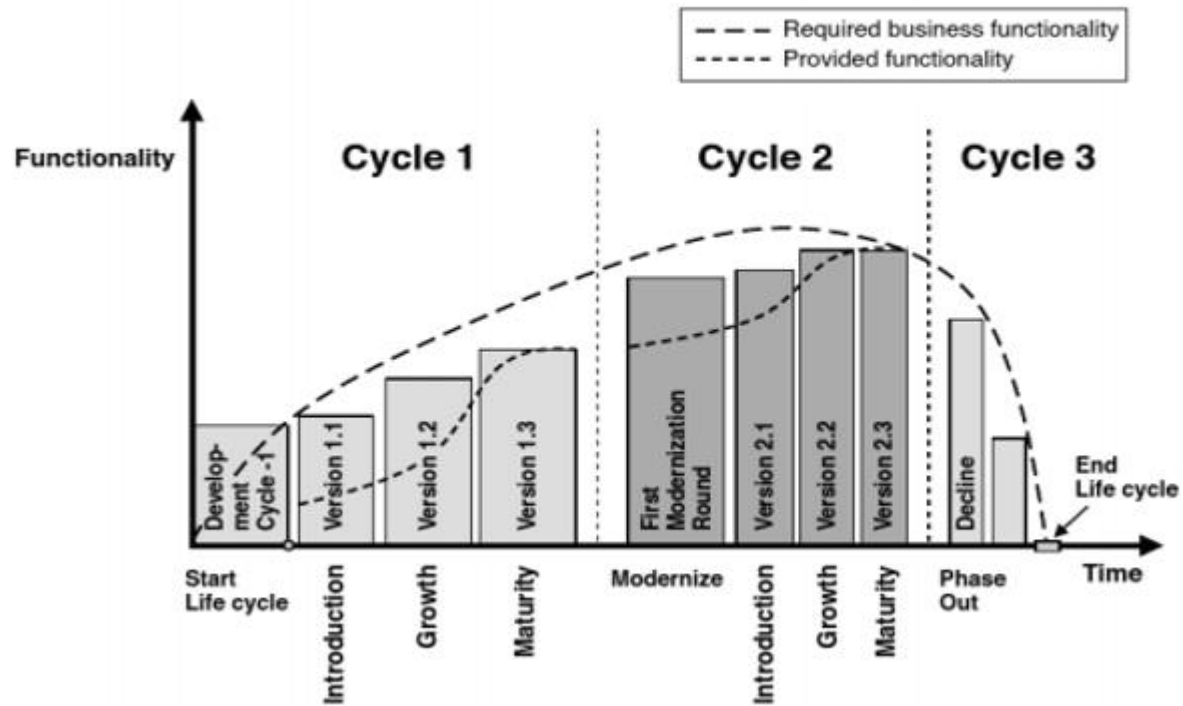
Elinkaaren loppu Wikipediassa

Ohjelma ei ”kuole” koskaan. Ohjelma voi tulla tarpeettomaksi kun

- käyttöympäristö muuttuu siten, että ohjelmaa ei voida enää käyttää
- tulee uusi parempi menetelmä suorittaa ohjelman tekemät asiat
- ohjelman tekemien toimenpiteiden tarve loppuu
- ohjelman toiminnot yhdistetään uuteen ohjelmaan
- ohjelman käyttö ja kehittäminen loppuu.

https://fi.wikipedia.org/wiki/Ohjelmistotuotanto#Elinkaaren_loppu

Järjestelmän elinkaari

Kun järjestelmä on saavuttanut elinkaaren lakipisteen

Vaihtoehtoina on

- käytön jatkaminen sellaisenaan
 - jäädyttäminen vs. kehitetään vain mitä on pakko
- nykyaikaistaminen
- alasajo

Syitä järjestelmän alasajoon

- Dokumentaatio vähäistä, puutteellista tai ei-ajantasaista
 - Järjestelmän osaaminen vähäistä tai toimittajan käsissä
 - Vanhentunut teknologia tai arkkitehtuuri
 - Toimittajatuen huonontuminen tai loppuminen kokonaan
 - Järjestelmän toimintakyvyyden heikentyminen
 - Ympäristön muuttuminen -> yhteensopivuusongelmia
 - Ylläpidon kalleus tai sen vaikeutuminen
 - Vie resursseja muulta tekemiseltä (henkilöt, lisenssikustannukset yms.)
 - Ohjelman alkuperäiset tekijät eivät enää yrityksen palveluksessa
 - Virhetilanteiden määrän kasvu
 - Virheiden korjaaminen vaikeutunut
-
- Nämä voivat olla myös syitä jäädyttämiselle, ja jäädyttäminen usein edeltää alasajoa

Esiselvitysvaihe

- Voidaanko ottaa vain töpseli irti?
 - Asiat saatetaan tehdä uudella tavalla, ohjelma saattaa tulla tarpeettomaksi.
 - Mitä järjestelmä tekee?
 - Onko valmisjärjestelmiä?
 - Mitä korvattavia tehtäviä on?
 - Kuka käyttää järjestelmää?
 - Onko siirrettäviä tietoja?
 - Tarvitseeko arkistoida jotakin?
 - Riippuvuudet järjestelmät sisällä ja järjestelmän ulkopuolella?
 - Riskit?
-
- Samoja asioita joutuu miettimään vaihtaa sitten vaikkapa sähköpostijärjestelmää tai jotain legacy-järjestelmää

Esiselvityksen tuloksena syntyy

- Karkea tehtävälistera
 - Tästä voidaan lähteä syventämään tehtäviä
- Aikataulukutus
- Vastuut
- Tehtävien keskinäiset riippuvuussuhteet
- Riskianalyysi

Sisältö

Yleistä alasajon suunnittelusta

Case Fennia

Case Fennia

Case Fennia

- Fennian vanha raportointijärjestelmä
- On aikanaan ollut kehityksen kärjessä
- Raportteja 400
- Käyttäjiä 1000
- 1000 ohjelmaa, n. 2000 taulua

Mitä järjestelmä tekee?

- Tunnistetaan kaikki ne tehtävät mitä ko. järjestelmällä on.
 - Raportointi
 - Tietojen välitys
 - Tietojen syöttö
 - Palkkioiden laskenta
 - Aktuaarien ja itsenäiskäyttäjien tietojen lähde
 - Kanta-asiakasjärjestelmä
- Kriittisimmäksi näistä nousee myyntien päättely ja palkkioiden laskenta

Järjestelmän haasteet nyt

- Toteutettu erittäin kerroksellisesti, tästä kertoo jo taulujen ja ohjelmien määrä. (1000 ohjelmaa, tauluja arviolta n. 1800 – 2000)
- Lisäksi scl-koodia, ohjaavia exceleitä, html:ää, sas-portaali
- Formaatteja käytössä on n. 1000
- Arkkitehtuuri ei ole pelkästään hierarkkinen, mutta myös rekursiivinen ja lisäksi vielä hyppivä (formaattit).
- Toteutus siilomainen, josta seuraa mm.
 - Sama tieto on usein eri asiayhteydessä eriniminen ja erimuotoinen
 - Sama tieto voi sijaita useassa eri paikassa
 - Käsitteistö saattaa olla erilainen eri siiloissa

-> samaa asiaa joudutaan toteuttamaan useaan eri paikkaan, virheselvitykset työläitä, vuorokausi ei tahdo riittää ajojen läpi menoon

Ylläpidon näkökulma

- Työläs ja kallis ylläpitää
- Tekninen dokumentaatio vähäistä
- Järjestelmän tuntemus yrityksen sisällä vähäistä, teknistä osaamista vain yhdellä henkilöllä
- Toimittajan liiketoiminnan tuntemuksessa parantamisen varaa, kaikkeen kuluu aikaa
- Toimittajan järjestelmän tuntemuksessa parantamisen varaa
- Ympäristö elää voimakkaasti, aiheuttaa isoja tarpeita järjestelmän kehittämiseen, järjestelmän elinkaaren tässä vaiheessa ei enää järkevää
- Projektit päässeet kehittämään asioita yksin toimittajan kanssa, ongelmia usein pitkän ajan päästä -> näiden virheiden korjaaminen kallista

Liiketoiminnan näkökulma

- Järjestelmä käyttöliittymältään vanhentunut
- Liiketoiminnallinen dokumentaatio vähäistä
- Luotettavuus kärsinyt
- Käsitteet määrittelemättä ja epäselviä käyttäjille
- Yrityksen yhteyshenkilö usein tulkkina liiketoiminnan ja toimittajan välissä
- Eri raporteilla samoja tietoja, käyttäjillä ei näkyvyyttä siihen, mitä raportteja olisi olemassa - > usein tehty uusi
- Projektit päässeet kehittämään asioita yksin toimittajan kanssa, ongelmia usein pitkän ajan päästä -> näiden virheiden korjaaminen kallista

Alasajon tehtävien, roolien ja vastuiden suunnittelu – liiketoiminnan näkökulma

- Roadmapin laatiminen ja aikatauluttaminen
- Tiedottaminen
- Käsitellintäminen
- Raporttien kartoitus ja niiden nykyinen käyttö -> Raportoinnin suunnittelu
- Korvaavien järjestelmien hankinta, mm. palkkiojärjestelmä
- Uuden raportinnin käyttöönotto – vanhan poistaminen
- Onko datalla myöhempiä käyttötärpeita
- Itsenäiskäytön tarpeiden kartoitus (EG-käyttö)
- Aktuaarien tietotarpeiden läpikäynti
- Riskien hallinta

Alasajon tehtävien, roolien ja vastuiden suunnittelu – tekniset tehtävät

- Uuden tietovaraston rakentaminen raportoinnin pohjaksi ja muiden tarpeiden pohjaksi
- Tiedon välitystehtävien suunnittelu
 - Isot raportit, joissa paljon tietoa
 - tarvitaanko jotain historiatietoa uudessa järjestelmässä
- Korvaavien järjestelmien pystytys
- Suunnitellaan raporttien poistaminen
- Suunnitellaan ohjelmien poistaminen, mitä dokumentoidaan arkistoidaan
- Suunnitellaan datojen poistaminen ja arkistointi myöhempää käyttöä varten
- Itsenäiskäytön tarpeiden kartoitus (EG-käyttö)
- AD-käyttöoikeusryhmät ja niiden purkaminen
- Liittymien rajapintakuvaukset GAP-analyysiä varten
- Riskien hallinta
- Laitteistosta luopuminen
- Lisenssit

Alasajon tehtävien, roolien ja vastuiden suunnittelu – dataan liittyvät tehtävät

- Uuden tietovaraston rakentaminen raportoinnin pohjaksi ja muiden tarpeiden pohjaksi
- Raporttien kartoitus ja niiden nykyinen käyttö -> Raportoinnin suunnittelu
- Tiedon välitystehtävien suunnittelu
- Suunnitellaan datojen poistaminen ja arkistointi myöhempää käyttöä varten
- Itsenäiskäytön tarpeiden kartoitus (EG-käyttö)
- Aktuaarien tietotarpeiden läpikäynti
- Liittymien rajapintakuvaukset GAP-analyysiä varten
- Riskien hallinta

Yhteenveto

- Varaudu siihen että suunnittelu vie aikaa
- Korvaa yksi yhteen vain poikkeustapauksissa
- Hyväksy väliaikaiset ratkaisut ennen maaliin pääsyä
- Tee homma kunnolla
- Tiedota. Markkinoi. Puhu ja toista asioita.
- Ole realistinen aikataulun kanssa